

UZASADNIENIE

co do całości wyroku z 5 grudnia 2022 roku

1. (...) S.A. wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko (...) sp. z o.o., żądając zapłaty na podstawie weksla kwoty 9155,33 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 18 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.
2. Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku uwzględnił w całości roszczenie nakazem zapłaty wydanym 4 maja 2022 roku w postępowaniu nakazowym prowadzonym pod sygnaturą akt V GNc 1480/22.
3. Pozwana złożyła zarzuty od nakazu zapłaty i wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie dla pozwanej kosztów procesu.

I. *Stan faktyczny*

4. (...) sp. z o.o. jako najemca zawarła z (...) S.A. jako wynajmującym 15.01.2020 r. umowę abonament nr 90397 umowę najmu wraz z umową o świadczenie kompleksowej obsługi serwisowej. Na mocy umowy wynajmujący oddał najemcy na czas określony samochód do używania oraz zobowiązał się do świadczenia kompleksowej obsługi serwisowej samochodu, a najemca zobowiązał się do zapłaty miesięcznego czynszu najmu oraz wynagrodzenia za świadczenie obsługi serwisowej w terminie 14 dni od wystawienia faktury przez wynajmującego (§2.1 i §2.4). Wysokość abonamentu została określona jako promocyjna z zastrzeżeniem zwrotu rabatu w przypadku rozwiązania umowy przed terminem z przyczyn nieleżących po stronie wynajmującego (§2.1a). Najemca zobowiązał się do zapłaty opłat za czynności dodatkowe wynajmującego określone w załączniku nr 2 (§2.4). Koszty ubezpieczenia przedmiotu najmu obciążają najemcę (§10.1 i §10.2.b). W razie trwającego dłużej niż 3 dni opóźnienia w zapłacie jakichkolwiek należności wynajmujący po wezwaniu najemcy listem poleconym do zapłaty i udzieleniu dodatkowego terminu 7 dni na zapłatę ma prawo do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym. (§13.1). W przypadku opóźnienia w zapłacie najemca ma obowiązek zapłacić odsetki umowne za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (§13.2). Strony przewidziały karę umowną w wysokości 1/30 miesięcznego abonamentu brutto i rabatu brutto za każdy dzień opóźnienia w zwrocie pojazdu (§15.1). W załącznikach do umowy nr (...) strony określiły dokładny przedmiot najmu oraz cennik opłat dodatkowych.

Strony umowy sporządziły także deklarację wekslową, w której najemca upoważnił wynajmującego do wypełnienia weksla in blanco na sumę równą wierzytelności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, na którą składają się w szczególności: opłaty z tytułu czynszu najmu oraz wynagrodzenie za świadczenie usługi kompleksowej obsługi serwisowej, odsetki za opóźnienie, koszty windykacji, rozliczenia z tytułu ponadnormatywnego zużycia przedmiotu najmu, inne opłaty obciążające najemcę, kary umowne oraz odszkodowania za szkody i koszty, które zgodnie z umową ponosi najemca.

W ramach umowy najemca 20.01.2020 r. odebrał pojazd H. o numerze rejestracyjnym (...).

bezsporne, dowody: umowa (k. 94-106), deklaracja wekslowa (k. 107), protokół odbioru (k. 108-109), przesłuchanie M. A. (k. 174).

5. (...) sp. z o.o. zapłaciła w trakcie umowy jedynie czynsz za styczeń i luty 2020 r. P. C. (...) wezwała najemcę do zapłaty zadłużenia w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, a następnie ze względu na bezskuteczny wpływ terminu na podstawie §13.1 umowy wypowiedziała umowę ze skutkiem natychmiastowym, wzywając do natychmiastowego zwrotu pojazdu. Wypowiedzenie z wezwaniem doręczono (...) sp. z o.o. 19.05.2020 r. Po rozwiązaniu umowy (...) sp. z o.o. zapłaciła jedynie częściowo czynsz za marzec 2020 r. do kwoty 578,34 zł.

bezsporne, dowody: korespondencja (k. 37-66, 135-140, 146-149), zestawienie opłat i faktury (k. 110-120, 123-126), korespondencja z Policją (k. 121-122), polisa ubezpieczeniowa (k. 127), korespondencja stron (k. 128-129), wypowiedzenie (k. 130-134), przesłuchanie M. A. (k. 174).

6. W okresie obowiązywania powyższej umowy (...) sp. z o.o. miała problemy z wypłacalnością ze względu na ograniczenie działalności gospodarczej i w efekcie niepowodzenia w jej prowadzeniu korelujące z pandemią wirusa (...)2.

bezsporne, dowody: przesłuchanie M. A. (k. 174).

7. Pojazd został zwrócony przy udziale firmy windykacyjnej 17.07.2020 r.

bezsporne, dowody: dokumenty związane z windykacją (k. 141-145), przesłuchanie M. A. (k. 174).

8. (...) S.A. wypełniła weksel na kwotę 9660,06 zł z terminem zapłaty 17.06.2021 r. (...) S.A. dochodzi w procesie z sumy wekslowej 9155,33 zł. Na tę kwotę złożyły się należne (...) S.A.: czynsz najmu i wynagrodzenie za świadczenie obsługi serwisowej za miesiące marzec, kwiecień i maj odpowiednio 578,34 zł, 1028,03 zł i 1028,03 zł; zwrot kosztów ubezpieczenia pojazdu w poszczególnych miesiącach cztery razy po 127,08 zł; 61,50 zł opłaty dodatkowej z § 2.4 umowy; 2255,06 zł zwrotu rabaty według §2.1.a umowy, 3289,71 zł kary umownej z tytułu 64 dni opóźnienia w zwrocie przedmiotu najmu oraz 406,34 zł skapitalizowanych odsetek umownych.

bezsporne, dowody: kserokopia zabezpieczonego weksla (k. 5), faktury (k. 117, 121-122, 126-130, 133, 150-154).

9. Wezwanie do wykupu weksla zostało nadane do (...) sp. z o.o. 8.06.2021 r. i zostało odebrane 15.06.2021 r.

bezsporne, dowody: korespondencja (k. 9-10; dane z Śledzenie przesyłek - T. | emonitoring.poczta-polska.pl).

II. Ocena dowodów

10. Weksel stanowiący podstawę wydania nakazu zapłaty został wypełniony prawidłowo.

11. W pierwszej fazie postępowania nakazowego z weksla sąd bada wyłącznie jego treść i formę. Kwestia poprawności wypełnienia weksla na podstawie stosunku podstawowego podlega badaniu dopiero po wniesieniu zarzutów.

12. Po skutecznym wniesieniu zarzutów przez pozwanego możliwe jest powoływanie się przez pozwanego na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego strony stosunku podstawowego. Ciężar dowodu spoczywa w takim wypadku na pozwanym. Powód ma jedynie stworzyć możliwość pozwanemu na rzeczowe odniesienie się do prawidłowości wypełnienia weksla. Powódka w niniejszej sprawie zadośćuczyniła temu obowiązkowi.

13. Dokumenty przedłożone w sprawie nie były kwestionowane przez strony ani co do swojej autentyczności, ani co do treści. Stąd Sąd uznał je za w pełni wiarygodne. Reprezentant pozwanej przesłuchany w toku rozprawy był wiarygodny w zakresie okoliczności odnoszących się do istotnych utrudnień w funkcjonowaniu działalności gospodarczej pozwanej oraz komunikacji między stronami, nie potwierdziły się jednak zarzuty pozwanej co do stwarzania utrudnień przez powódkę w odbiorze pojazdu. Kwoty dochodzone przez powódkę nie były kwestionowane przez pozwaną co do sposobu wyliczenia i wysokości. Pozwana podważała jedynie zasadność żądania tych kwot w świetle jej trudności gospodarczych.

14. Sąd pominął dowód z zeznań świadków M. A. i D. A., gdyż osoby te w chwili wydania postanowienia były członkami zarządu pozwanej (art. 235² § 1 pkt 1 k.p.c.). Jednocześnie Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania strony pozwanej, umożliwiając faktyczną realizację złożonego przez nią wniosku dowodowego. Sąd pominął także wniosek dowodowy powódki z zeznań świadka F. K., gdyż fakty z tezy dowodowej były bezsporne i zarazem udowodnione zgodnie z twierdzeniami powódki za pomocą niekwestionowanych przez pozwaną dokumentów (art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c.).

III. Stan prawny

15. Powódka oparła swoje roszczenie na odpowiedzialności wekslowej pozwanego jako wystawcy weksla niezupełnego w chwili wystawienia i uzupełnionego przez powódkę (art. 9 i 10 prawa wekslowego).

16. Powódka wypełniła weksel zgodnie z zawartym porozumieniem wekslowym (art. 10 prawa wekslowego). Kwoty zawarte w wekslu wynikały z umowy najmu i obsługi serwisowej zawartej między stronami i obejmowały świadczenia pieniężne pozwanej z umowy (art. 353 § 1 k.c.), część kary umownej zastrzeżonej na wypadek opóźnienia w zwrocie przedmiotu najmu (art. 483 § 1 k.c.) oraz skapitalizowane odsetki umowne za opóźnienie od tych kwot.

17. Zasadność roszczenia w świetle postanowień umownych wiążących strony nie była kwestionowana. Twierdzenia pozwanej opierały się na tym, że powódka w świetle trudności gospodarczych pozwanej powinna zrezygnować z części roszczeń, względnie zgodzić się na przesunięcie terminu zapłaty. Pozwana podnosiła, że sytuacja pandemiczna, a w szczególności funkcjonowanie wówczas społeczeństwa – częściowo narzucone przez restrykcje rządowe – miały bardzo dotkliwe skutki dla sytuacji wielu przedsiębiorców, w tym pozwanej. Ze względu na nadzwyczajność tej sytuacji organy państwowe podejmowały różne działania dla zmniejszenia negatywnych skutków wynikających z ryzyka przedsiębiorcy co do opłacalności jego działalności. Zdarzało się również tak, że niektórzy z przedsiębiorców rezygnowali w jakimś stopniu ze swoich roszczeń lub przesuwali ich terminy płatności w stosunkach ze swoimi kontrahentami, na co wskazywała pozwana.

18. Powyższa sytuacja i sposób postępowania niektórych podmiotów gospodarczych nie stworzyły jednak żadnych uprawnień po stronie pozwanej do dowolnego umarzania obciążających ją wierzytelności. Powódka nie była zobowiązana do rezygnacji ze swoich roszczeń wobec pozwanej, samemu narażając się przez to na straty finansowe i pogorszenie własnej sytuacji majątkowej. Różnica w skali działalności stron i wysokości ich obrotów nie stanowi samodzielnej podstawy do premiowania mniejszego przedsiębiorcy kosztem większego. Nie stanowi w szczególności podstawy do formułowania zarzutu sprzeczności dochodzenia roszczenia z zasadami współzycia społecznego. Obowiązujący zgodnie z Konstytucją model społecznej gospodarki rynkowej w połączeniu z zasadą rządów prawa i zasadą równości wyklucza hipotetyczne rozstrzygnięcie Sądu zgodne z żądaniem pozwanej, które w zasadzie stanowiłoby pozbawioną jednoznacznej podstawy prawnej redystrybucję dóbr, godzącą w pewność obrotu gospodarczego i elementarne zasady gospodarki rynkowej.

19. Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł o utrzymaniu wydanego nakazu zapłaty w mocy w całości.

Odsetki i wymagalność

20. Posiadacz weksla, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu, powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następnych dni powszednich (art. 38 prawa wekslowego). Wezwanie do wykupienia weksla zostało prawidłowo nadane i doręczone pozwanej. Jednakże nawet nieprzedstawienie lub nieprawidłowe przedstawienie weksla do zapłaty nie stwarza podstaw do uchylenia się od odpowiedzialności wekslowej. Odpowiedzialność dłużnika wekslowego nie zależy od zachowania należytej staranności przez posiadacza weksla. Konsekwencją nieprzedstawienia weksla do zapłaty jest jedynie to, że dłużnik może złożyć sumę wekslową do depozytu sądowego na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza weksla, zwalniając się w ten sposób od obowiązku uiszczania odsetek za opóźnienie (art. 42 prawa wekslowego). Nie wpływa to natomiast na możliwość domagania się przez wierzyciela wekslowego odsetek ustawowych za opóźnienie od oznaczonego w wekslu terminu zapłaty, w związku z czym roszczenie co do odsetek zostało uwzględnione w całości.

Koszty procesu

21. Sąd zasądził roszczenie powódki w całości. W związku z tym powódkę należało uznać za wygrywającą sprawę w całości w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. i zasądzić na jej rzecz dodatkowe koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw po wniesieniu zarzutów przez pozwaną. Powódka po wniesieniu zarzutów poniosła dodatkowe koszty procesu w

wysokości 600 zł tytułem różnicy wynagrodzenia pełnomocnika w stosunku do stawek określonych w rozporządzeniu w sprawie opłat za czynności radców prawnych dla postępowania po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty.

(...) Maciej Skuczyński

Zarządzenia:

1. odnotować, w tym w kontrolce terminowego sporządzania uzasadnień orzeczeń – przedłożono z uzupełnieniem braków 25.01.2023;
2. pozwanej (pocztą):
 - doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem;
3. przedłożyć za miesiąc lub z pismem.

30.01.2023 r.

(...) Maciej Skuczyński